

ФАРМАКОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ГОМЕОПАТИЧНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ НИРОК І СЕЧОВИВІДНИХ ШЛЯХІВ

Толочко В.М., Вакуленко Д.В.

*Національний фармацевтичний університет,
61001 пл. Повстання, 17, м. Харків, Україна,
uef-ipksf@mail.ru*

Актуальність. В Україні лікарі щорічно спостерігають зростання таких захворювань, як хронічна ниркова недостатність, гломерулонефрити, пієлонефрити, сечокам'яна хвороба та інші, які в останні роки неухильно «молодіють». Якщо раніше камені в нирках були хворобою літніх людей, то зараз від них все частіше страждають молоді чоловіки і жінки (до 12%) та діти (від 5 до 10%).

Необхідність проведення профілактичних міроприємств, а також індивідуальна непереносимість хімічних лікарських засобів (ЛЗ) змушує звернути увагу на вивчення можливого застосування з цією метою альтернативних методів лікування.

Однією з таких систем є гомеопатія. Її методи терапії надмалими дозами ЛЗ дозволяють більш м'яко впливати на хворий організм, не викликаючи побічних хворобливих реакцій. Гомеопатія також накопичила багатий досвід лікування хронічних захворювань. Вона найбільш повно відповідає принципу індивідуального підбору лікування різної патології. У багатьох випадках, коли не допомагають методи традиційної фармакотерапії, має успіх призначення гомеопатичних ЛЗ як замісної терапії, так і для проведення тривалої профілактики.

Мета дослідження. Метою дослідження стало вивчення фармакоекономічних аспектів лікарського забезпечення населення із захворюваннями нирок і сечовивідних шляхів гомеопатичними ЛЗ.

Матеріали та методи. Дослідження базувались на певному алгоритмі послідовності дій упродовж усього терміну їх проведення від соціологічних досліджень серед спеціалістів фармації до обробки даних результатів за спеціально створеною комп'ютерною

програмою **PSPPD** (program for statistical processing of personal data). Соціологічні дослідження за спеціально створеною анкетною проводились серед 180 спеціалістів фармації 11 регіонів України (Київська, Донецька, Полтавська, Чернігівська, Кіровоградська, Луганська, Сумська, Одеська, Херсонська, Хмельницька, Харківська області).

Результати. Під час проведених досліджень вітчизняного фармацевтичного ринку нами встановлено, що кількість гомеопатичних ЛЗ, які можуть бути призначені для лікування захворювання нирок і сечовивідних шляхів, становить 8 найменувань: Ренель Н (краплі, таблетки), Солідаго композитум С, Берберіс-гомокорд («Хеель», Німеччина); Хомбіо-простан («Хомбіора», Німеччина); Енуран, Уро-гран («Національна гомеопатична спілка» Україна); Гентос («Ріхард Бітнер», Австрія). Тобто ЛЗ вітчизняного виробництва складають всього 25%.

В процесі подальшої статистичної обробітки отриманих даних нами встановлено відносний показник наявності та попиту гомеопатичних ЛЗ в досліджуваних аптечних закладах та цінові показники на них (табл. 1).

Таблиця 1 Гомеопатичні ЛЗ для лікування захворювань нирок і сечовивідних шляхів

Назва ЛЗ, лікарської форми	Відносний показник наявності та попиту (%)	Цінові показники	
		середньозважена роздрібна вартість ЛЗ (квітень 2014)	зростання у порівнянні з 2013 р. (%)
ГЕНТОС® краплі оральні по 20 мл	90,3	99,49	192,6
ГЕНТОС® таблетки №20	90,3	85,18	201,56
ХОМБІО®-ПРОСТАН краплі оральні по 50 мл у флаконі з крапельницею № 1	14,0	121,55	167,1
УРО-ГРАН гранули по 10 г у пеналах	9,7	30,66	175,7

ЕНУРАН гранули по 10 г у пеналах	9,1	35,24	162,24
БЕРБЕРІС-ГОМАКОРД краплі оральні по 30 мл у флаконах крапельницях № 1	5,4	100,05	123,35
РЕНЕЛЬ Н таблетки № 50	5,4	58,3	146,11
СОЛІДАГО КОМПОЗИТУМ С розчин для ін'єкцій по 2,2 мл в ампулах № 5	4,8	163,09	124,49

Із наведених даних видно, що гомеопатичні ЛЗ мають певний попит та наявність в аптечній мережі, від 90,3% (Гентос, краплі та таблетки) до 4,8% (Солідаго Композитум С), які не мають прямої залежності від ціни на них, не дивлячись на її значне зростання протягом року (2013-2014), від 201,56% (Гентос, табл.) до 123,35% (Берберніс-гомакорд). Загальна тенденція розповсюджується і на гомеопатичні ЛЗ вітчизняного виробництва (Уро-гран, 175,7%; Енуран, 162,24%).

Висновки. В результаті проведених досліджень встановлено, що номенклатура гомеопатичних ЛЗ для лікування захворювання нирок і сечовивідних шляхів недостатня, тому необхідно створення нових вітчизняних гомеопатичних ЛЗ й розширення їх промислового виробництва та екстемпорального виготовлення в аптеках.

За таких умов на кожне найменування гомеопатичних ЛЗ існує попит і його наявність в аптечних закладах, які безпосередньо не залежать від впливу цінових показників – ціни та її зростання протягом останнього року.

З метою реалізації такого завдання нами проводяться наукові дослідження організаційно-економічних складових, які є необхідними для планування витрат на створення чи розширення екстемпорального виготовлення гомеопатичних ЛЗ в аптеках за сучасних умов.